

Fakta om barnehager 2021

Her finner du fakta om barn og barnehager, status for bemannings- og pedagognormen, og en del om moderasjonsordninger. Det står også om barnehager som har stengt eller redusert åpningstiden som følge av koronasituasjonen.

STATISTIKK | SIST ENDRET: 17.02.2022

Innhold

Barn, barnehager og ansatte

- Synkende årskull gir færre barnehagebarn
- Det blir stadig færre og større barnehager
- Familiebarnehager og åpne barnehager utgjør en stadig mindre del av tilbudet
- Mange friluftsbarnhager
- Uendret gruppestørrelse
- 77 450 årsverk i barnehagene
- 44 prosent barnehagelærere
- 1 av 10 ansatte er menn

Status normer

- Nesten alle barnehager oppfyller bemanningsnormen
- 7 av 10 barnehager oppfyller pedagognormen
- Det mangler 2 200 årsverk for å oppfylle pedagognormen

Minoritetsspråklige barn

- Økning i antall minoritetsspråklige barn de siste ti årene
- 19 prosent av barna får styrket norskopplæring

Spesialpedagogisk hjelp

- 3,6 prosent av barna får spesialpedagogisk hjelp

- 7 av 10 barn som får spesialpedagogisk hjelp, er gutter

Koronasituasjonen høsten 2021

- 8 prosent av barnehagene har stengt helt eller delvis
- 1 av 5 barnehager hadde redusert åpningstid
- Høyt fravær blant barn og ansatte

Foreldrebetaling og tilskuddssatser

- 35 000 husholdninger har fått redusert foreldrebetaling på grunn av lav inntekt
- Søskenmoderasjon til 47 300 barn
- Gjennomsnittlig tilskudd er 239 100 for de minste barna

Kilder/ Les mer

Barn, barnehager og ansatte

De siste årene har tallet på barn i barnehage gått ned. Det har også blitt færre og litt større barnehager. Det ble utført 77 450 årsverk i barnehagene. De fleste ansatte jobber direkte med barna og omtales som grunnbemanning. 44 prosent av de ansatte i grunnbemanningen er barnehagelærere.

Flere tall om barn og ansatte i barnehagen

Synkende årskull gir færre barnehagebarn

268 465 gikk i barnehage ved utgangen av 2021, det er 3 800 færre enn i 2020. I 2021 gikk 93,4 prosent av barn i alderen 1-5 år i barnehagen, det er en økning på 0,6 prosentpoeng siden 2020.

Siden 2017 har det blitt 13 000 færre barn som går i barnehage, til tross for at retten til barnehageplass er utvidet og dekningsgraden for de yngste barna har økt. Nedgangen har sammenheng med synkende årskull. De siste fem årene har det blitt 16 800 færre barn i alderen 1–5 år i befolkningen (Statistisk sentralbyrå).

97 prosent av barna som går i barnehage har heltidsplass, og andelen har økt gradvis de siste årene. Heltidsplass betyr avtalt opphold på minst 41 timer i uken.

Andel barn i barnehage (dekningsgrad)

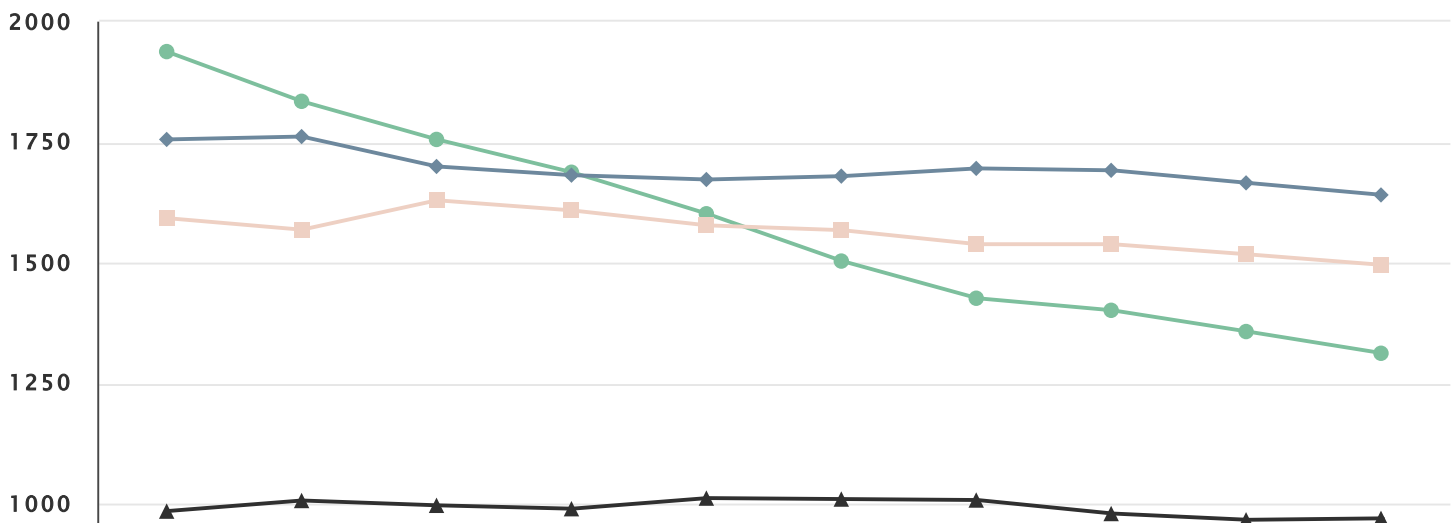
Alder	2017	2018	2019	2020	2021
0 år	3,9 %	4,0 %	4,2 %	4,3 %	4,6 %
1 år	72,1 %	73,2 %	74,8 %	76,6 %	79,1 %
2 år	92,9 %	93,2 %	93,6 %	94,1 %	94,7 %
3 år	96,1 %	96,4 %	96,5 %	96,7 %	96,8 %
4 år	97,3 %	97,2 %	97,1 %	97,6 %	97,5 %
5 år	97,6 %	97,6 %	97,5 %	97,7 %	97,8 %
1–5 år	91,3 %	91,7 %	92,2 %	92,8 %	93,4 %
1–2 år	82,5 %	83,4 %	84,4 %	85,4 %	87,0 %
3–5 år	97 %	97,10 %	97,10 %	97,30 %	97,4 %

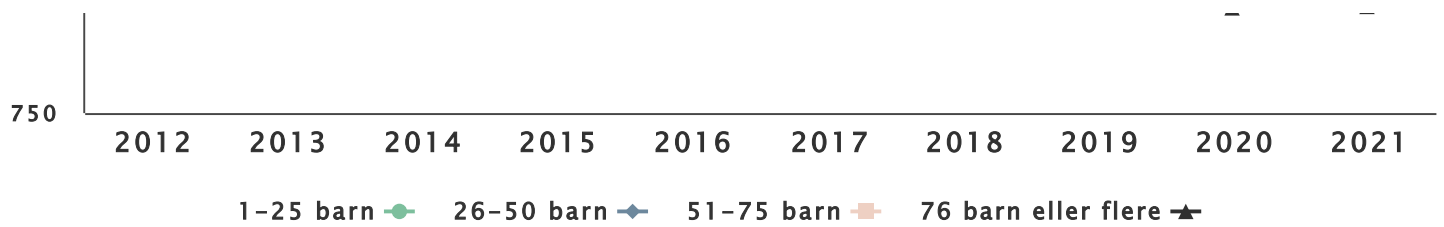
Kilde: Utdanningsdirektoratet/Statistisk sentralbyrå

Det blir stadig færre og større barnehager

Det er 5 525 barnehager i Norge, 95 færre enn i 2020. Det blir først og fremst færre av de minste barnehagene; familiebarnehager og ordinære barnehager med under 26 barn.

Antall barnehager fordelt på størrelse (uten åpne barnehager) 2021

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Antall barnehager fordelt på størrelse (uten åpne barnehager) 2021

	1-25 barn	26-50 barn	51-75 barn	76 barn eller flere
2012	1938	1756	1593	986
2013	1835	1762	1569	1008
2014	1756	1700	1630	998
2015	1688	1682	1609	991
2016	1602	1673	1578	1013
2017	1504	1680	1568	1011
2018	1427	1696	1539	1009
2019	1402	1692	1539	981
2020	1358	1666	1518	968
2021	1313	1641	1496	971

47 prosent av barnehagene er kommunale, og 53 prosent er private. Fordelingen mellom private og kommunale barnehager har vært stabil de siste 4 årene. De kommunale barnehagene er i gjennomsnitt litt større, slik at 50 prosent av barna går i kommunale barnehager.

Antall barnehager fordelt på eierform

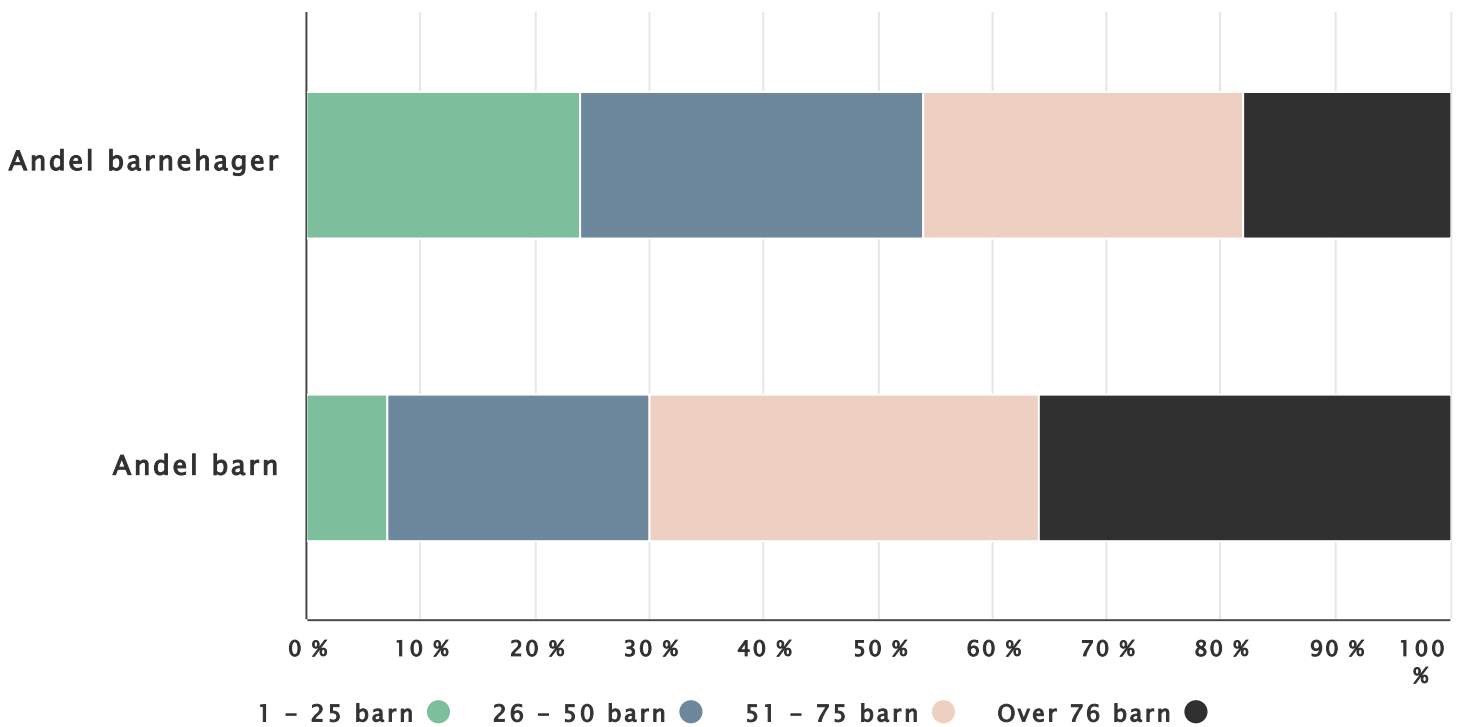
	2017	2018	2019	2020	2021
Private	3 154	3 093	3 041	2 976	2 913
Kommunale	2 722	2 695	2 689	2 645	2 612
Totalt	5 876	5 788	5 730	5 621	5 525

Kilde: Utdanningsdirektoratet

24 prosent av barnehagene har under 25 barn, men bare 7 prosent av barna går i de minste barnehagene. 36 prosent av barna går i barnehager med over 76 barn, og denne andelen har vært stabil de siste 5 årene.

Andel barn og ande barnehager etter barnehagestørrelse 2021

≡ Eksportér

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Andel barn og ande barnehager etter barnehagestørrelse 2021

	1 - 25 barn	26 - 50 barn	51 - 75 barn	Over 76 barn
Andel barnehager	24%	30%	28%	18%
Andel barn	7%	23%	34%	36%

Det har blitt færre barnehager de siste årene. Særlig er det de minste som forsvinner.

Familiebarnehager og åpne barnehager utgjør en stadig mindre del av tilbudet

99 prosent av alle barn i barnehage går i en ordinær barnehage. De siste 10 årene er antall familiebarnehager halvert, og antall barn i familiebarnehager har gått ned fra over 10 000 til 3 200. I 2021 var det 400 familiebarnehager, og totalt 3 160 barn gikk i familiebarnehage. I tillegg er det 105 åpne barnehager.

Familiebarnehager og åpne barnehager

En familiebarnehage er en liten barnehageenhet som drives i et privat hjem. I hver enhet eller gruppe kan det være opptil fem barn. I hovedsak er det en assistent som utfører det daglige arbeidet, mens en barnehagelærer er styrer og gir pedagogisk veiledning hver

uke. En familiebarnehage kan være godkjent som et fellesskap mellom to hjem, eller som et fellesskap mellom et hjem og en ordinær barnehage.

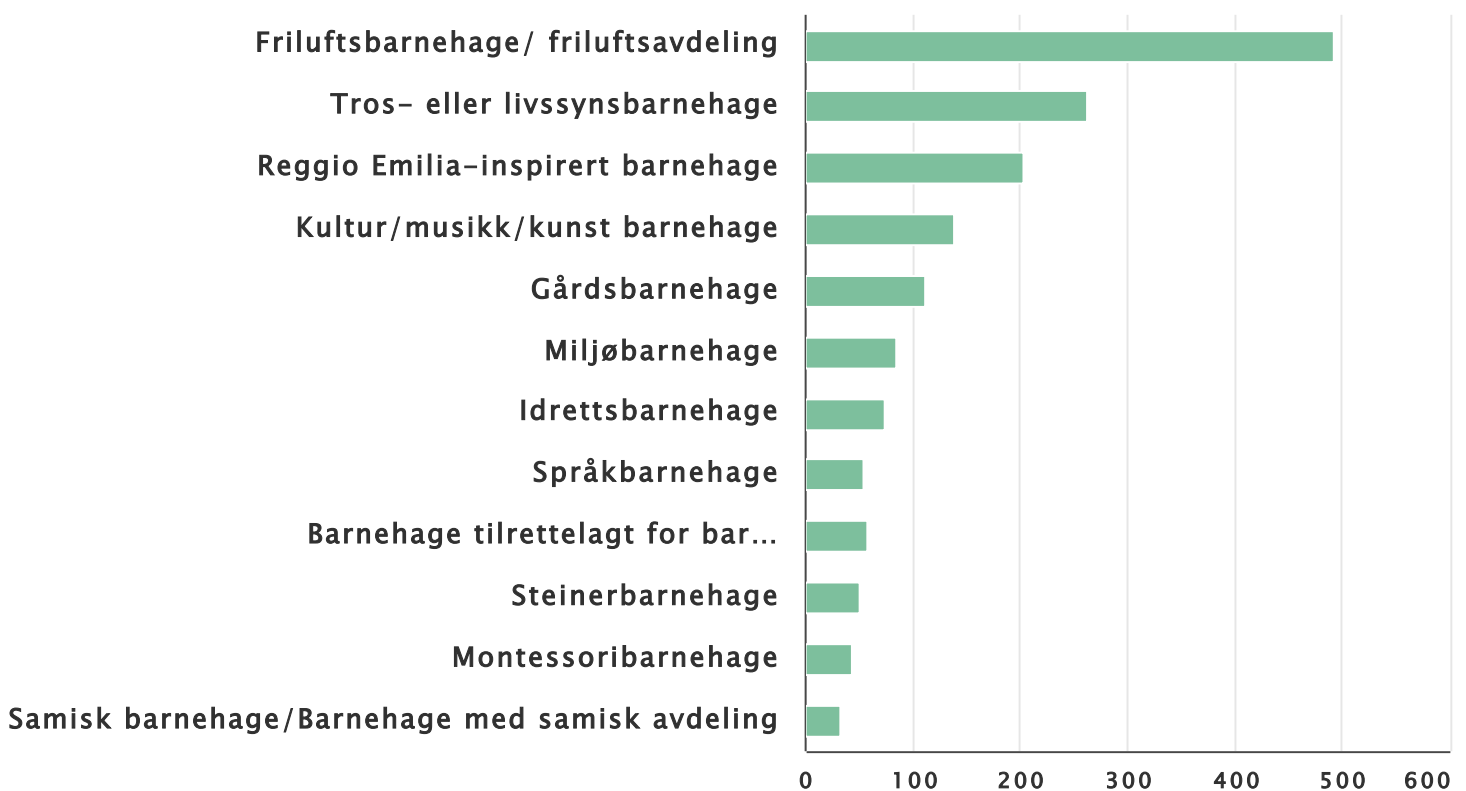
En åpen barnehage er en pedagogisk tilrettelagt virksomhet hvor det ikke går en fast gruppe barn, men hvor barn og foreldre eller andre omsorgspersoner kan komme sammen med andre en viss tid per dag.

Virksomheten ledes av en barnehagelærer og er basert på at de voksne som følger barna, tar del i barnehagens aktiviteter.

Mange friluftsbarnhager

1 420 barnehager oppgir å ha en profil som legger føringer for det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Det utgjør 26 prosent av barnehagene. Friluftsbarnhage er den vanligste profilen – totalt oppgir 492 barnehager at de er en friluftsbarnhage eller har en friluftsavdeling. Det utgjør 9 prosent av alle barnehager.

Pedagogisk profil 2021 (inntil to profiler mulig) ☰ Eksportér

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Pedagogisk profil 2021 (inntil to profiler mulig)

	Antall barnehager
Friluftsbarnhage/ friluftsavdeling	492
Tros- eller livssynsbarnhage	263
Reggio Emilia-inspirert barnhage	203
Kultur/musikk/kunst barnhage	139
Gårdsbarnhage	112
Miljøbarnhage	85
Idrettsbarnhage	73
Språkbarnehage	53
Barnhage tilrettelagt for barn med spesielle behov	57
Steinerbarnhage	50
Montessoribarnhage	43
Samisk barnhage/Barnhage med samisk avdeling	32

Uendret gruppestørrelse

Med gruppestørrelse menes hvor mange barn det vanligvis er i de stabile gruppene som en personalgruppe har ansvar for. Gruppestørrelse sier ikke noe om hvor mange ansatte det er per barn, men hvor mange andre barn det enkelte barn forholder seg mest til i det daglige.

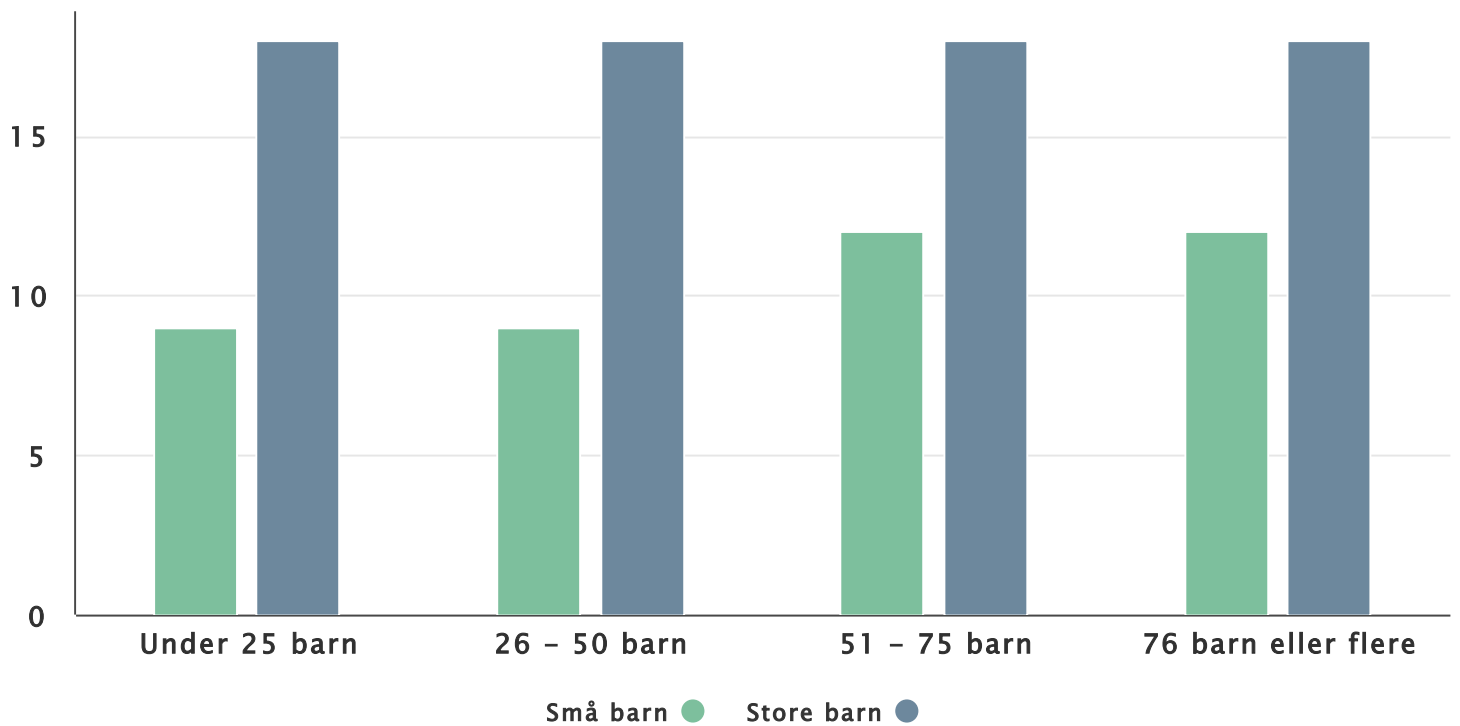
For de yngste barna (0–2 år) er den vanligste gruppestørrelsen 9 barn, mens 18 barn er den vanligste gruppestørrelsen for de eldste barna (3–5 år) For aldersblandede grupper er også 18 barn den vanligste gruppestørrelsen.

Det er stor variasjon i gruppestørrelse. Selv om 9 er vanligste gruppestørrelse for små barn, har over halvparten (60 prosent) over 9 barn som vanligste gruppestørrelse. Tilsvarende har 37 prosent av barnehagene mer enn 18 barn i storebarnsgruppene.

Gruppestørrelse henger blant annet sammen med størrelsen på barnehagen. For barnehager med mer enn 50 barn er det vanligst med 12 barn i småbarnsgruppene, mens gruppestørrelsen for store barn er lik på

tvers av barnehagestørrelser. Gruppestørrelsen har vært uendret de siste årene.

Vanligste gruppestørrelse fordelt på antall barn i barnehagen, 2021 ☰ Eksportér

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Vanligste gruppestørrelse fordelt på antall barn i barnehagen, 2021

	Små barn	Store barn
Under 25 barn	9	18
26 - 50 barn	9	18
51 - 75 barn	12	18
76 barn eller flere	12	18

77 450 årsverk i barnehagene

I 2021 ble det utført 77 450 årsverk i barnehagene. De fleste årsverkene, 63 900, går til pedagogiske ledere

og annen grunnbemanning. Grunnbemanning er de ansatte som jobber direkte med barna.

Sammenlignet med 2020, har det vært en nedgang i årsverk til de fleste stillingstypene. Dette skyldes trolig at det færre barn i barnehagen. Bemanningstettheten har ikke gått ned. Årsverk til barn som krever ekstra ressursinnsats har økt med 325 årsverk siden 2020. De siste fem årene har antallet årsverk til barn som krever ekstra ressursinnsats økt med over 1 000. Økningen har trolig sammenheng med at det har blitt flere barn som får spesialpedagogisk hjelp, men det kan også indikere at barn med vedtak får flere timer.

Årsverk etter stillingskategori (alle barnehagetyper)

	2017	2018	2019	2020	2021
Styrere	4 822	4 783	4 785	4 740	4 705
Pedagogiske ledere	25 583	28 970	29 476	29 370	29 179
Annen grunnbemanning	37 123	35 165	35 368	35 026	34 747
Årsverk til særskilt språkstimulering	403	399	358	317	286
Årsverk til barn som krever ekstra ressursinnsats	4 359	4 566	4 944	5 118	5 443
Øvrige personale	3 244	3 220	3 122	3 133	3 087
Totalt	75 534	77 101	78 055	77 705	77 447
Lærlinger	1 601	1 611	1 643	1 567	1 609

Kilde: Utdanningsdirektoratet

44 prosent barnehagelærere

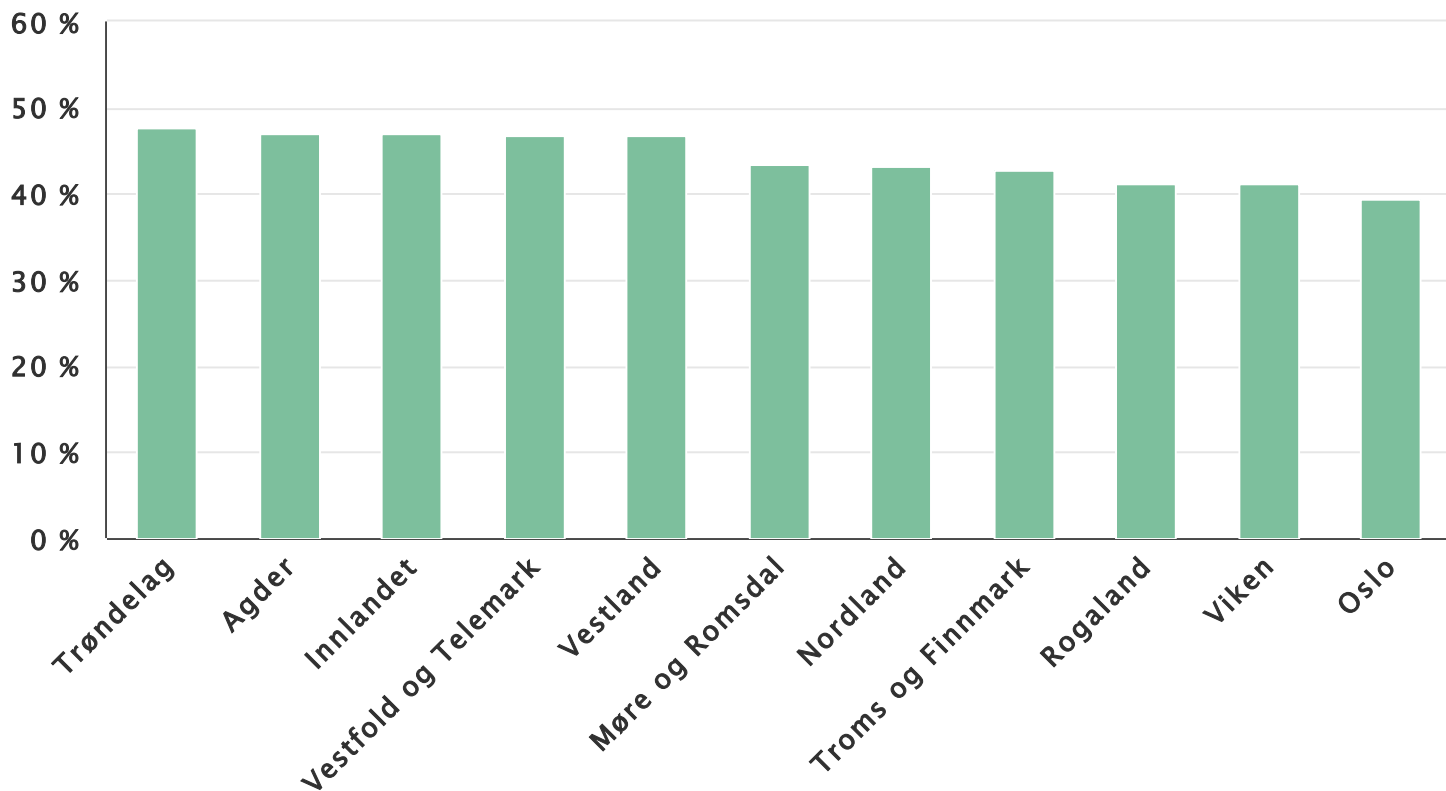
Det er totalt 44 prosent barnehagelærere eller tilsvarende i grunnbemanningen til ordinære barnehager. 22 prosent er barne- og ungdomsarbeidere. Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning er omtrent lik i kommunale og private barnehager, mens andelen barne- og ungdomsarbeidere er vesentlig høyere i kommunale barnehager. Nær en tredjedel av de ansatte har ikke høyere utdanning eller fagarbeiderutdanning, og denne andelen er høyest i private barnehager.

Det er kun for pedagogiske ledere og styrere det stilles krav om godkjent utdanning. (De skal ha barnehagelærerutdanning eller tilsvarende.) Loven stiller ingen krav om hvor høy andel barne- og ungdomsarbeidere barnehagene skal ha.

I 2021 hadde Trøndelag høyest andel barnehagelærere i grunnbemanningen med 48 prosent. Kun Trøndelag, Agder, Innlandet, Vestland og Telemark hadde høyere andel barnehagelærere enn den nasjonale andelen på 44 prosent. Oslo hadde lavest andel barnehagelærere med 39 prosent.

Andel barnehagelærere per fylke, 2021

☰ Eksportér

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

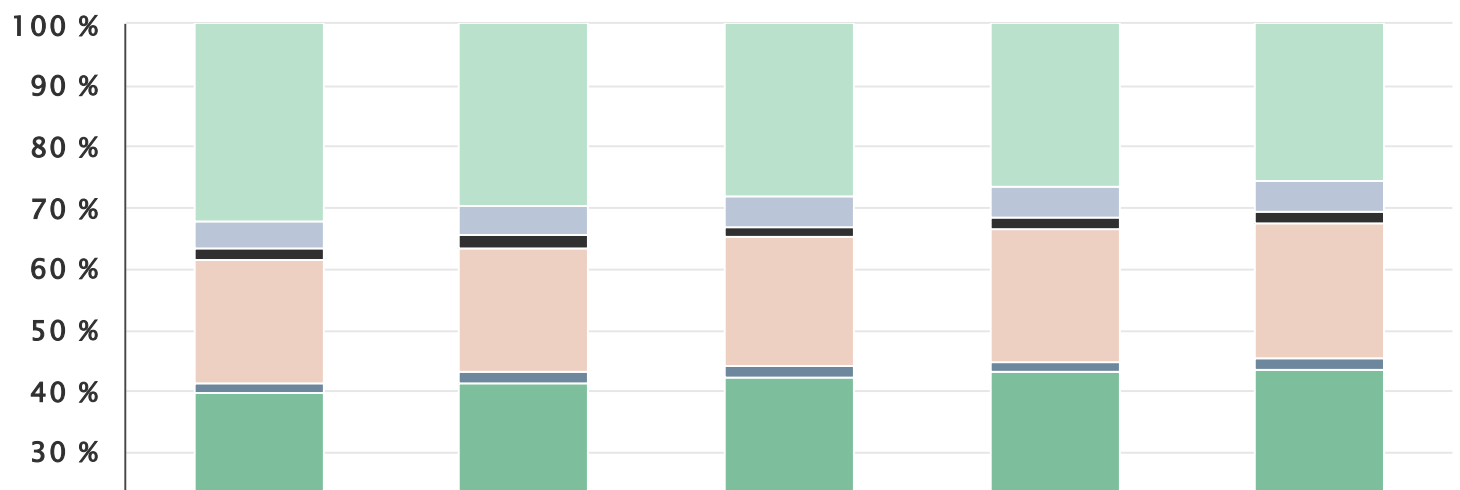
Andel barnehagelærere per fylke, 2021

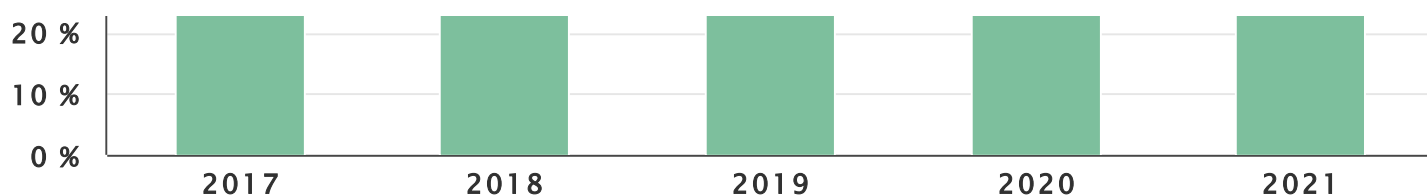
	Barnehagelærere
Trøndelag	47.7%
Agder	47%
Innlandet	47%
Vestfold og Telemark	46.8%
Vestland	46.7%
Møre og Romsdal	43.4%
Nordland	43.3%
Troms og Finnmark	42.8%
Rogaland	41.3%
Viken	41.3%
Oslo	39.4%

Andelen ansatte som er barnehagelærere eller tilsvarende, økte fra 40 prosent i 2017 til 44 prosent 2021. Utviklingen kan ses i sammenheng med normen for pedagogisk bemanning (pedagognormen), som ble skjerpet i 2018 (se faktaboks).

Ansattes utdanning (grunnbemanning)

☰ Eksportér

Annen høyere utdanning ● Annen fagarbeiderutdanning ● Annen bakgrunn ●
 Barnehagelærer (eller tilsv.) ● Annen pedagogisk utdanning ● Barne- og ungdomsarbeider ●

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Ansattes utdanning (grunnbemanning)

	Barnehagelærer (eller tilsv.)	Annen pedagogisk utdanning	Barne- og ungdomsarbeider	Annen høyere utdanning	Annen fagarbeiderutdanning
2017	39.7%	1.7%	20.1%	1.9%	4.5%
2018	41.3%	2%	20.2%	2%	5%
2019	42.4%	1.8%	21%	1.8%	4.9%
2020	43.1%	1.8%	21.7%	1.9%	5%
2021	43.6%	1.7%	22.3%	1.8%	5.2%

Nær 1 av 4 barnehagelærere har relevant tilleggsutdanning

De siste årene har det vært en jevn økning i andelen barnehagelærere som også har relevant tilleggsutdanning på høyskole- eller universitetsnivå. Fra 2017 til 2021 økte denne andelen fra 21 til 23 prosent.

Barnehagelærere med relevant tilleggsutdanning

	2017	2018	2019	2020	2021
Barnehagelærere totalt	25 860	27 415	28 248	28 658	28 728
Med relevant tilleggsutdanning	5 374	5 980	6 363	6 580	6 721
Andel	21 %	22 %	23 %	23 %	23 %

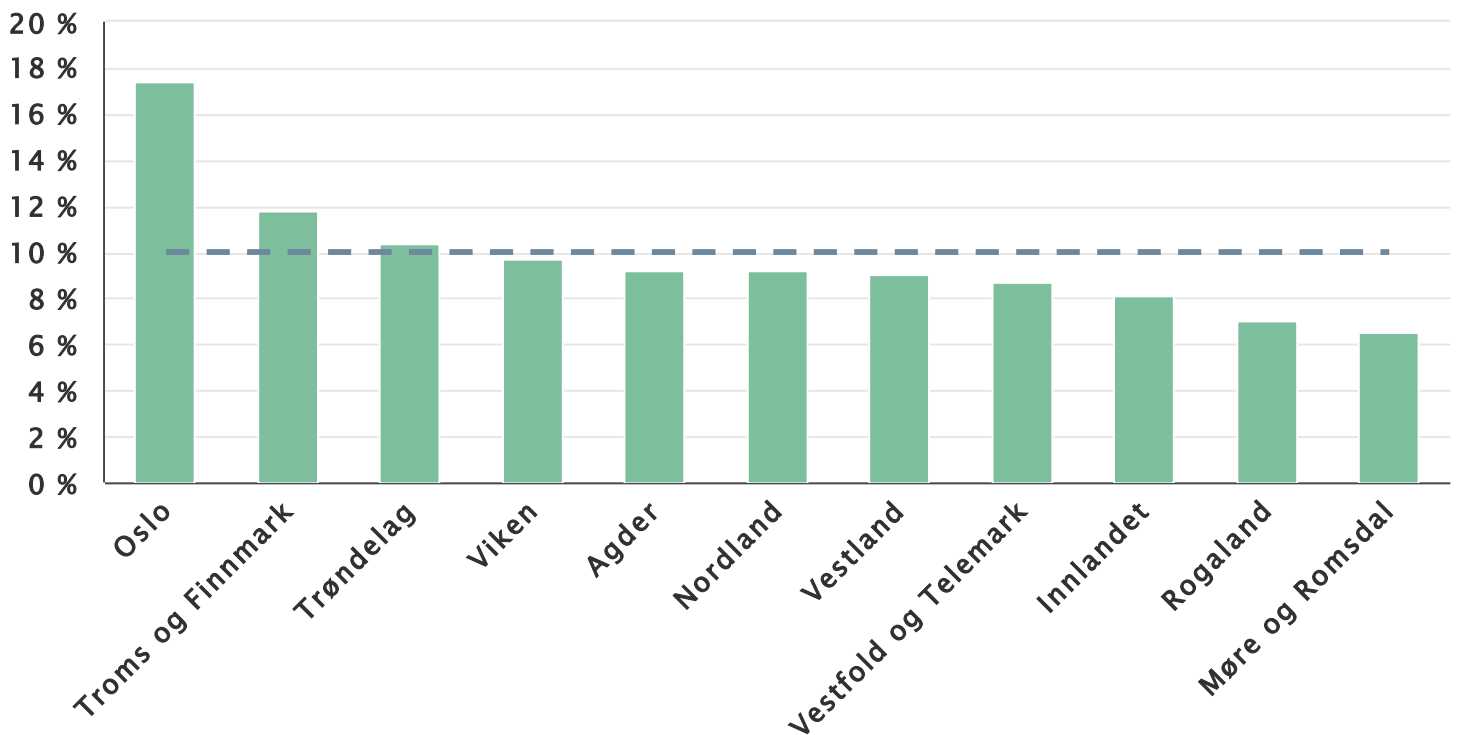
Kilde: Utdanningsdirektoratet

Det har de siste årene vært et mål å styrke videreutdanning for barnehagelærere. Flere barnehagelærere har fra 2016 kunne søke på noen prioriterte studietilbud via Utdanningsdirektoratet. I tallene for relevant tilleggstudning inngår både disse og andre studietilbud.

1 av 10 ansatte er menn

1 av 10 ansatte i grunnbemanningen er menn. Andelen har vært relativt stabil de siste årene, men har økt gradvis fra 9,0 prosent til 10,1 prosent fra 2016 til 2021. Det er alt i alt en større andel menn som jobber i private barnehager, med 11,9 prosent i private og 8,3 prosent i kommunale barnehager. Det er høyest andel menn i Oslo, med 17,4 prosent og lavest i Møre og Romsdal med 6,5 prosent.

Andel menn i grunnbemanningen, 2021 (ordinære barnehager) Eksportér

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Andel menn i grunnbemanningen, 2021 (ordinære barnehager)

	Andel menn	Nasjonalt
Oslo	17.4%	10%
Troms og Finnmark	11.8%	10%
Trøndelag	10.4%	10%
Viken	9.7%	10%
Agder	9.2%	10%
Nordland	9.2%	10%
Vestland	9%	10%
Vestfold og Telemark	8.7%	10%
Innlandet	8.1%	10%
Rogaland	7%	10%
Møre og Romsdal	6.5%	10%

Status normer

99 prosent av barnehagene oppfyller bemanningsnormen per 15.12.2021, mens 71 prosent av barnehagene oppfyller pedagognormen uten dispensasjon. Det er gjennomsnitt 13,1 barn per barnehagelærer.

Nesten alle barnehager oppfyller bemanningsnormen

99 prosent av ordinære barnehager oppfylte bemanningsnormen per 15. desember 2021. Dette er på samme nivå som i fjor.

Normen for grunnbemanning (bemanningsnormen)

Bemanningsnormen krever at barnehagene skal ha minimum 1 ansatt per 3 barn under 3 år, og 1 ansatt per 6 barn over 3 år.

Barnehager som ikke innfrir kravet, må søke om dispensasjon.

Normen trådte i kraft 1. august 2019.

Kilde: Barnehageloven § 26

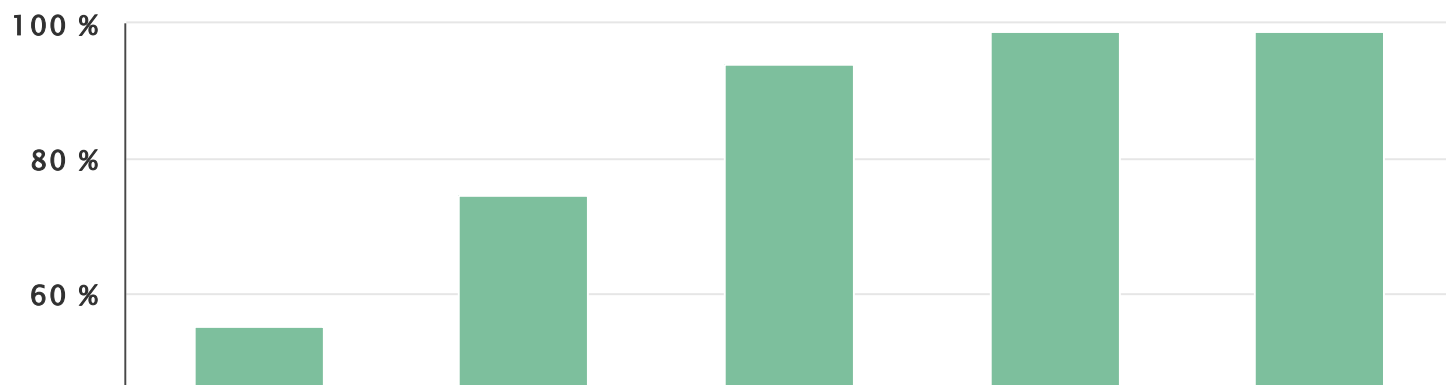
På nasjonalt nivå er det i gjennomsnitt 5,7 barn per ansatt. Det er i gjennomsnitt 5,6 barn per ansatt i kommunale barnehager og 5,7 barn per ansatt i private barnehager. Kommunale barnehager har over tid hatt litt bedre bemanningstetthet enn private barnehager. Denne forskjellen har de siste årene jevnet seg ut.

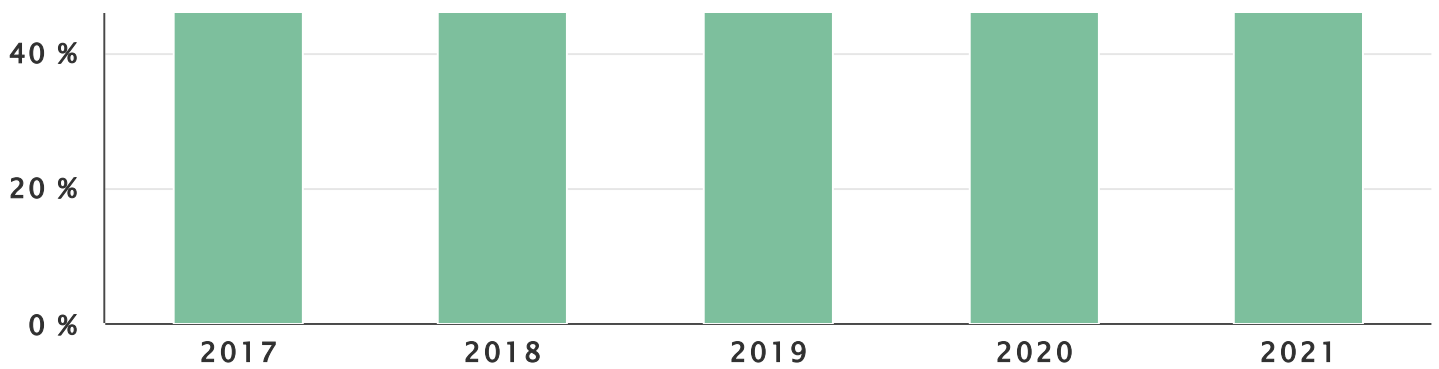
Det var 52 barnehager som ikke oppfylte bemanningsnormen i 2021, og det ser ikke til å være spesifikke kjennetegn ved disse knyttet til geografi, eierform eller størrelse. I snitt har barnehagene som ikke oppfyller normen 6,3 barn per ansatt. 7 barnehager har 6,5 barn per ansatt eller mer.

17 barnehager har dispensasjon fra bemanningsnormen. Dette er 7 færre barnehager enn i fjor. Det utgjør 33 prosent av barnehagene som ikke oppfyller bemanningsnormen. Totalt går nærmere 900 barn i barnehager som ikke oppfyller bemanningsnormen i 2021. Det er en nedgang fra 2020 da 2 419 barn gikk i barnehager som ikke oppfyller bemanningsnormen. I 2019 var det 16 400 barn.

Andelen barnehager som oppfyller bemanningsnormen har økt fra 55 til 99 prosent siden 2016, med et tydelig hopp i 2019 da bemanningsnormen trådte i kraft.

Andel barnehager som har 6 barn eller færre per ansatt

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

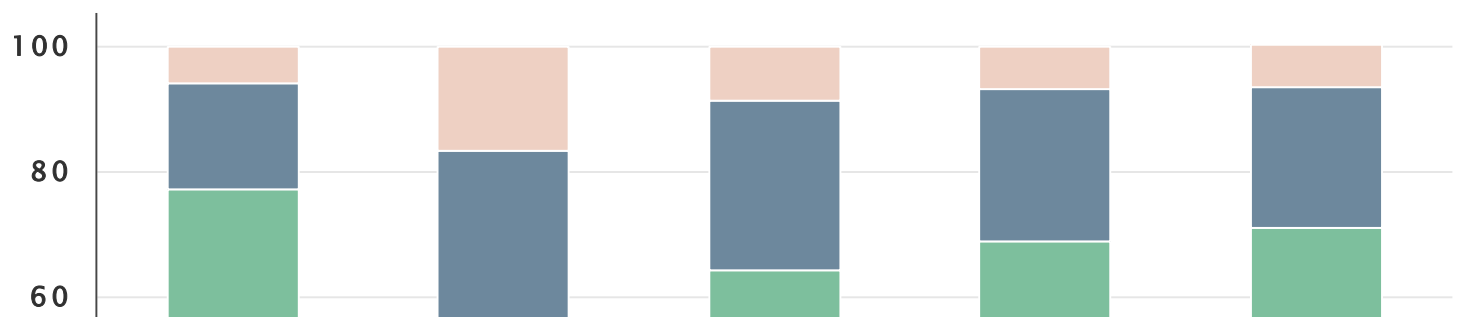
Andel barnehager som har 6 barn eller færre per ansatt

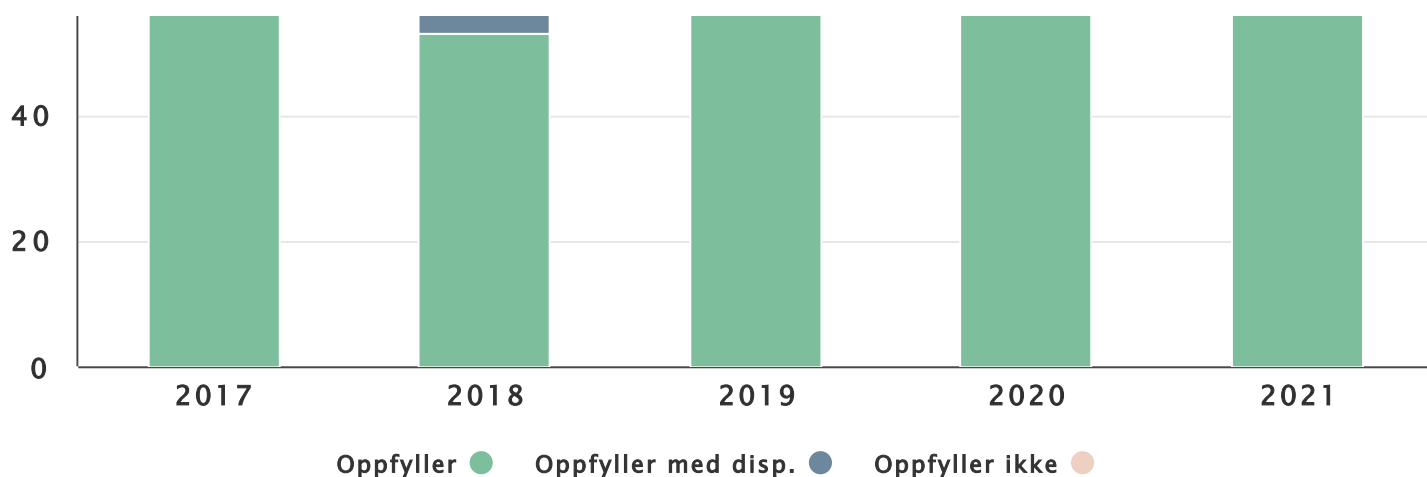
	Andel barnehager som har 6 barn eller færre per ansatt
2017	55.4%
2018	74.6%
2019	93.9%
2020	99%
2021	98.9%

7 av 10 barnehager oppfyller pedagognormen

71 prosent av barnehagene oppfylte normen for pedagogisk bemanning (pedagognormen) i 2021. Dette er en økning på 2 prosentpoeng fra 2020. 7 prosent av barnehagene oppfylte ikke pedagognormen, mens 23 prosent av barnehagene oppfylte pedagognormen med dispensasjon. Det vil si at de har nok pedagogiske ledere, men at én eller flere av disse ikke er barnehagelærere.

Andel barnehager som oppfyller pedagognormen Eksportér

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Andel barnehager som oppfyller pedagognormen

	Oppfyller	Oppfyller med disp.	Oppfyller ikke
2017	77.2	16.8	6
2018	53.3	30	16.7
2019	64.1	27.1	8.8
2020	68.8	24.2	7
2021	70.9	22.5	6.7

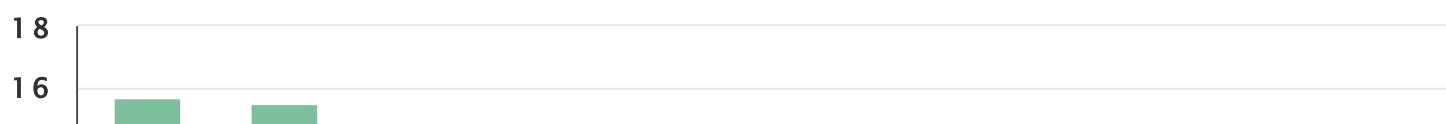
Det er i snitt 13,1 barn per barnehagelærer

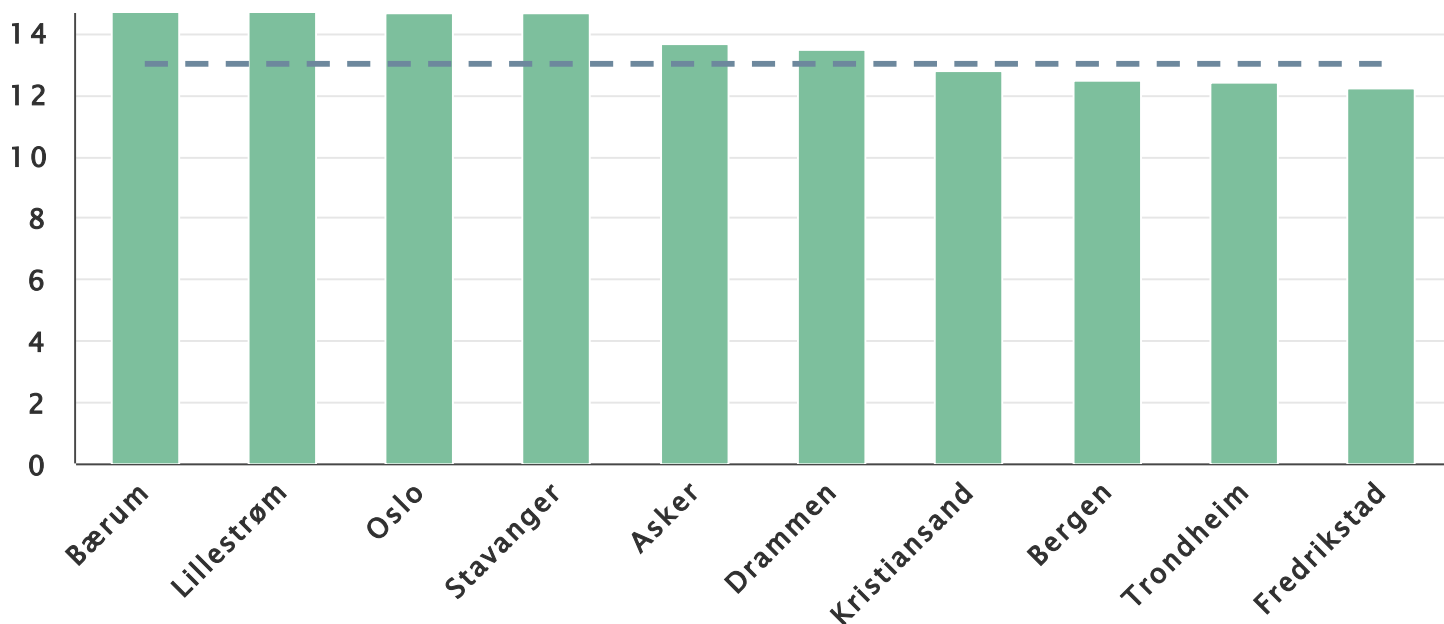
Fra 2020 til 2021 gikk antall barn per barnehagelærer ned fra 13,3 til 13,1. Denne forbedringen av barnehagelærertetthet henger sammen med at flere barnehager oppfyller pedagognormen. Det er relativt små forskjeller mellom kommunale og private barnehager. Private barnehager har i gjennomsnitt 13,3 barn per barnehagelærer, mens kommunale barnehager har 13,0.

Bedringen i barnehagelærertetten har skjedd samtidig som andelen barn per ansatt har gått ned.

Barn per barnehagelærer i de 10 største kommunene, 2021

☰ Eksportér

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Barn per barnehagelærer i de 10 største kommunene, 2021

	kommune	Gjennomsnitt
Bærum	15.7	13
Lillestrøm	15.5	13
Oslo	14.7	13
Stavanger	14.7	13
Asker	13.7	13
Drammen	13.5	13
Kristiansand	12.8	13
Bergen	12.5	13
Trondheim	12.4	13
Fredrikstad	12.2	13

Det er litt større variasjon i antall barn per barnehagelærer på tvers av kommuner enn det er mellom fylker. Blant de ti største kommunene er det Bærum som har flest barn per barnehagelærer, med 15,8, mens

Fredrikstad har 12,2.

6 prosent av de pedagogiske lederne har dispensasjon

I 2021 hadde 5,9 prosent av de pedagogiske lederne dispensasjon fra utdanningskravet, noe som er en liten nedgang fra 2020. Det betyr at de utfører oppgaver som pedagogisk leder, men ikke har barnehagelærerutdanning eller tilsvarende.

Pedagogiske ledere med dispensasjon fra utdanningskravet

Dispensasjon	2017	2018*	2019	2020	2021
Årsverk pedagogiske ledere med dispensasjon	1 266	2 968	2 560	1 993	1 730
Andel Årsverk pedagogiske ledere med dispensasjon	4,9 %	10,2 %	8,7 %	6,8 %	5,9 %
*Pedagognormen skjerpet					
Kilde: Utdanningsdirektoratet					

Om normen for pedagogisk bemanning (pedagognormen)

Normen for pedagogisk bemanning (pedagognormen) krever at det skal være minst 1 pedagogisk leder per 7 barn under 3 år, og minst 1 pedagogisk leder per 14 barn over 3 år.

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Normen ble skjerpet 1. august 2018. Før det kunne barnehagene ha inntil 9 små barn og 18 store barn per pedagogisk leder.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet for inntil ett år om gangen, slik at en person som ikke oppfyller utdanningskravet, kan jobbe som pedagogisk leder.

Kilde: Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager §§ 1 og 2.

Det mangler 2 200 årsverk for å oppfylle pedagognormen

Det er totalt 1 463 barnehager som ikke oppfyller pedagognormen, inkludert barnehager med dispensasjon fra utdanningskravet. 971 av disse barnehagene mangler ett årsverk for å oppfylle pedagognormen. Resten mangler to eller flere årsverk.

Det mangler totalt litt over 2 200 årsverk på nasjonalt nivå for å oppfylle kravet om maks 14 barn per pedagogisk leder. I 2020 manglet det 2 500 årsverk.

På barnehagenivå utløser ett ekstra barn krav om en ny heltidsstilling til pedagogisk leder, noe som betyr at alle barnehager som ikke oppfyller pedagognormen mangler minst ett årsverk til pedagogisk leder.

Manglende årsverk for å oppfylle pedagognormen, 2021

Inkludert barnehager med dispensasjon fra utdanningskravet	Eksklusiv barnehager med dispensasjon fra utdanningskravet
- 2 216	-486
Kilde: Utdanningsdirektoratet	

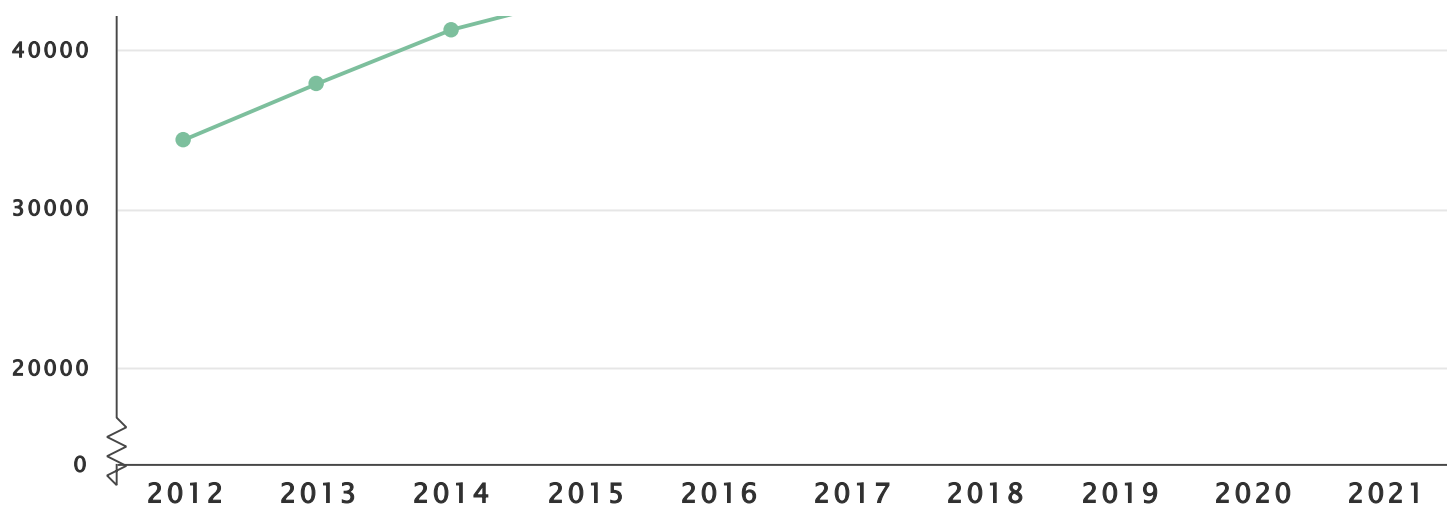
Minoritetsspråklige barn

1 av 5 barn i barnehagen er minoritetsspråklige, men andelen varierer betydelig mellom kommuner.

Økning i antall minoritetsspråklige barn de siste ti årene

Det var nærmere 52 300 minoritetsspråklige barn i barnehagen i 2021. For at et barn skal defineres som minoritetsspråklig i barnehagesammenheng, må både barnet og begge foreldrene ha et annet morsmål enn norsk, svensk, dansk, samisk eller engelsk.

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Antall minoritetsspråklige barn i barnehage

	Antall barn
2012	34363
2013	37894
2014	41265
2015	43429
2016	46329
2017	48716
2018	50945
2019	52329
2020	52465
2021	52291

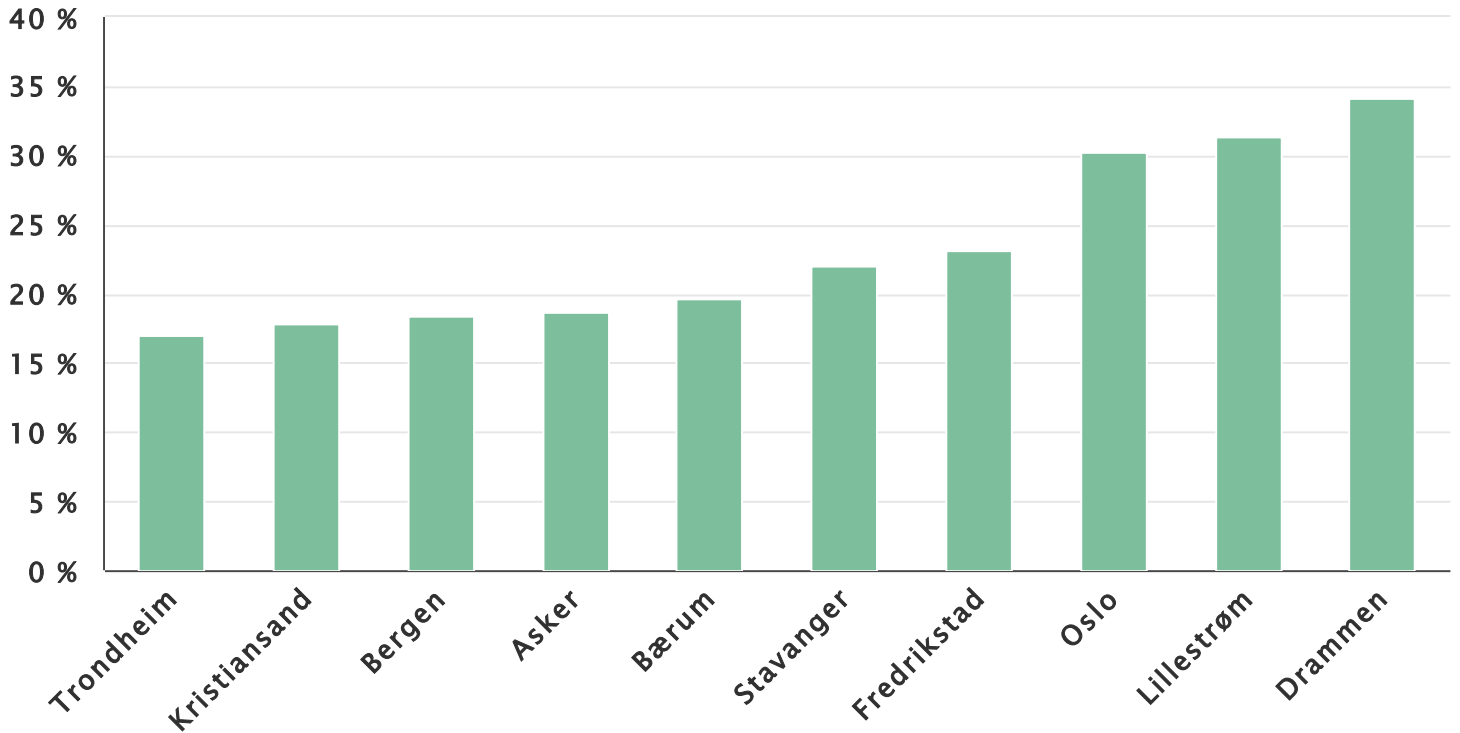
Totalt er 19 prosent av barna i barnehagen minoritetsspråklige. De fleste av de ti største kommunene ligger over landsgjennomsnittet. Lillestrøm og Drammen har størst andel minoritetsspråklige barn i barnehage, med henholdsvis 35 og 34 prosent.

I private barnehager er 16 prosent av barna minoritetsspråklige, mens andelen i kommunale barnehager er

23 prosent.

Økningen i antallet minoritetsspråklige barn som går i barnehage, skyldes først og fremst at det har blitt flere innvandrere i befolkningen, men det har også vært en økning i dekningsgrad, altså andelen innvandrerbarn som går i barnehage.

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i de 10 største kommunene, 2021

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i de 10 største kommunene, 2021

	Andel
Trondheim	17%
Kristiansand	17.8%
Bergen	18.4%
Asker	18.7%
Bærum	19.6%
Stavanger	22%
Fredrikstad	23.1%
Oslo	30.2%
Lillestrøm	31.3%
Drammen	34.1%

I 2021 gikk 87 prosent av de minoritetsspråklige barna i alderen 1–5 år i barnehage, en økning på 6,6 prosentpoeng siden 2017 (Statistisk sentralbyrå / Statistikkbanken).

19 prosent av barna får styrket norskopplæring

10 101 minoritetsspråklige barn i barnehage får styrket norskopplæring i form av ekstra personalressurser. Det utgjør 19 prosent av de minoritetsspråklige barna som går i barnehage.

Minoritetsspråklige barn i barnehagen har ikke en lovfestet rett til norskopplæring slik som elever i grunnskolen har. Kommuner med mange minoritetsspråklige barn kan få tilskudd til styrket norskopplæring. Barnehagene kan organisere en eventuell norskopplæring slik at den foregår i bestemte perioder av året. Fordi telletidspunktet er 15. desember, vil ikke tallene nødvendigvis romme opplæring som har foregått på andre tider av året. Per 15. desember 2021 gikk det med totalt 286 årsverk til personale som gir styrket norskopplæring.

Minoritetsspråklige barn og barn med innvandrerbakgrunn

Statistikk om dekningsgrad for minoritetsspråklige barn er hentet fra to ulike kilder:

Teller: Minoritetsspråklige barn (BASIL/Udir) er definert ved at både barnet og barnets foresatte har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk.

Nevner: Barn med innvandrerbakgrunn (SSB) 1–5 år er barn som enten selv har innvandret eller som er født i Norge av foreldre som har innvandret. Landbakgrunn fra Danmark, Sverige, Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand inkluderes ikke.

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (SSB) er minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til barn med innvandrerbakgrunn. Denne indikatoren brukes som dekningsgrad for minoritetsspråklige barn i barnehage.

Spesialpedagogisk hjelp

Andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp har økt litt de siste årene. Det er flest gutter som har vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

3,6 prosent av barna får spesialpedagogisk hjelp

I 2021 hadde 9 725 barn vedtak om spesialpedagogisk hjelp, noe som tilsvarer 3,6 prosent av barna i barnehagen. Det har vært en svak, men jevn økning i andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp de siste fem årene.

Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte til for eksempel å utvikle språklige og sosiale ferdigheter. Spesialpedagogisk hjelp kan gis individuelt eller i gruppe.

Antall og andel barn som får spesialpedagogisk hjelp

	2017	2018	2019	2020	2021
Antall	8 674	8 813	9 190	9 255	9 725
Andel av alle barn i barnehage	3,1 %	3,2 %	3,3 %	3,4 %	3,6 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Andelen som får spesialpedagogisk hjelp i barnehagen, øker fra 0,3 prosent blant barna under 2 år til 6,6 prosent blant 5-åringene.

Andel barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehagen, 2021

0-1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år*	Totalt
0,3 %	1,1 %	3,7 %	5,1 %	6,6 %	90,8 %	3,6 %

*Barn med utsatt skolestart

Kilde: Utdanningsdirektoratet

I tillegg til barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp går det 5 058 barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen.

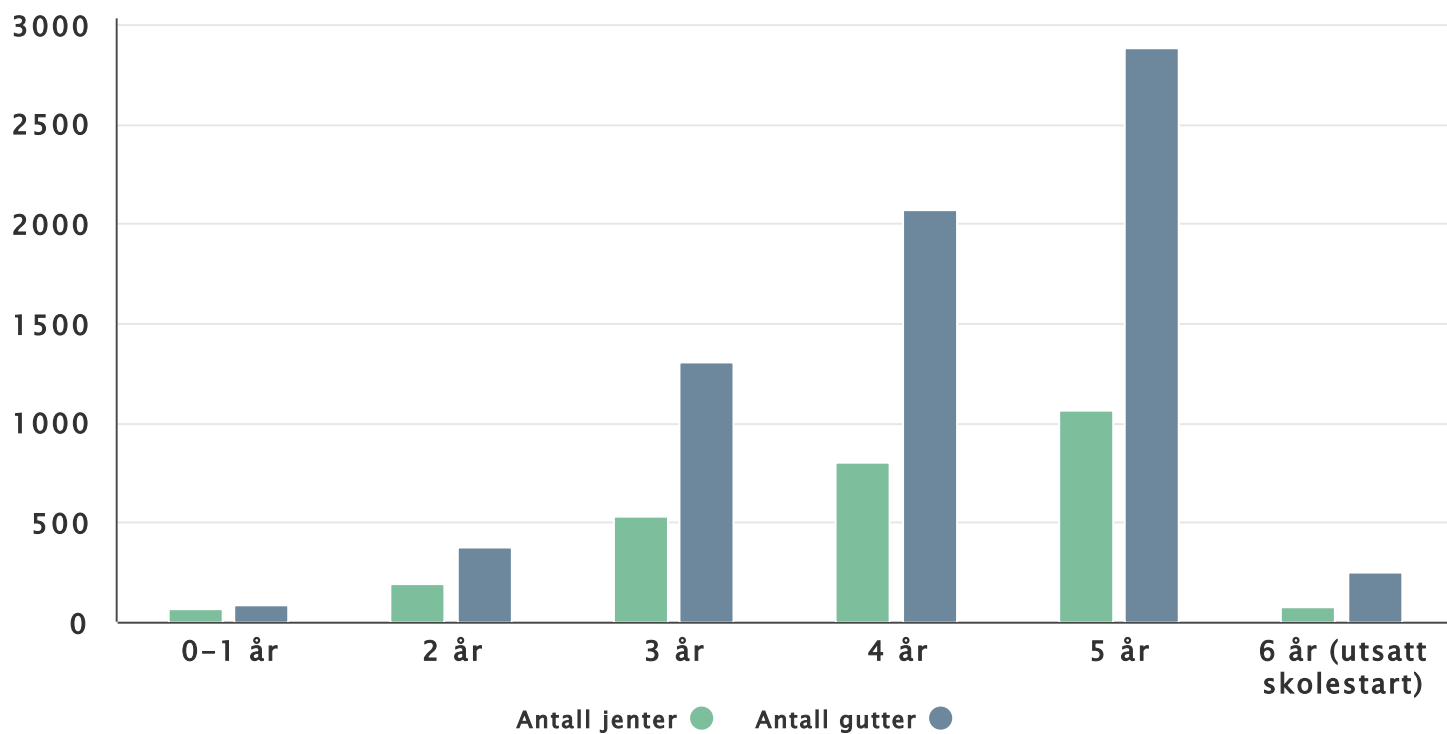
Rett til spesialpedagogisk hjelp

Barnehageloven § 31 slår fast at barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om barnet går i barnehage.

7 av 10 barn som får spesialpedagogisk hjelp, er gutter

72 prosent av dem som får spesialpedagogisk hjelp i barnehagen, er gutter. Overvekten av gutter er større i aldersgruppen 3–5 år enn blant de yngste barna.

Barn i barnehagen med spesialpedagogisk hjelp Eksportér fordelt på kjønn, 2021

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Barn i barnehagen med spesialpedagogisk hjelp, fordelt på kjønn, 2021

	Antall jenter	Antall gutter
0-1 år	71	83
2 år	195	377
3 år	529	1305
4 år	807	2073
5 år	1064	2885
6 år (utsatt skolestart)	80	256

7 av 10 som får spesialpedagogisk hjelp i barnehagen er gutter.

Koronasituasjonen høsten 2021

Koronasituasjonen satt sitt preg på barnehagehverdagen også høsten 2021. Mange barnehager måtte stenge for korte perioder og fraværet var høyt blant både barn og ansatte.

Spørsmål om korona i basil- innsamlingen

Høsten 2021 gjentok vil spørsmålene om stengte barnehager og redusert åpningstid som også ble stilt høsten 2020. Barnehagene svarer for hele perioden fra 1. august til 15. august. I tallene er ikke åpne barnehager inkludert.

Spørsmålene om fravær ble også stilt vinteren 2021. Barnehagene svarer for fravær blant barn og ansatte i uke 48.

I tallene er ikke åpne barnehager inkludert.

8 prosent av barnehagene har stengt helt eller delvis

3 prosent av barnehagene holdt helt stengt, mens 5 prosent har vært delvis stengt mellom 1. august og 15. desember 2021.

Stengte barnehager høsten 2021 (1. august - 15. desember)

	Antall barnehager	Andel barnehager
Delvis stengt (feks. enkelte kohorter/grupper/avdelinger)	294	5 %
Hele barnehagen stengt	149	3 %
Ikke stengt	4 971	92 %
Totalt	5 414	100 %
Kilde: Utdanningsdirektoratet		

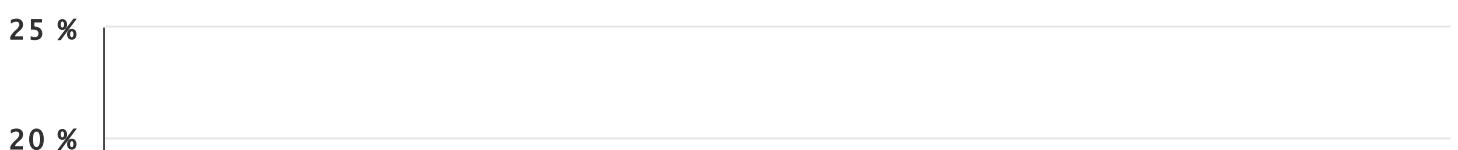
Barnehagene som måtte stenge stengte i snitt 1,4 ganger og 2,3 dager.

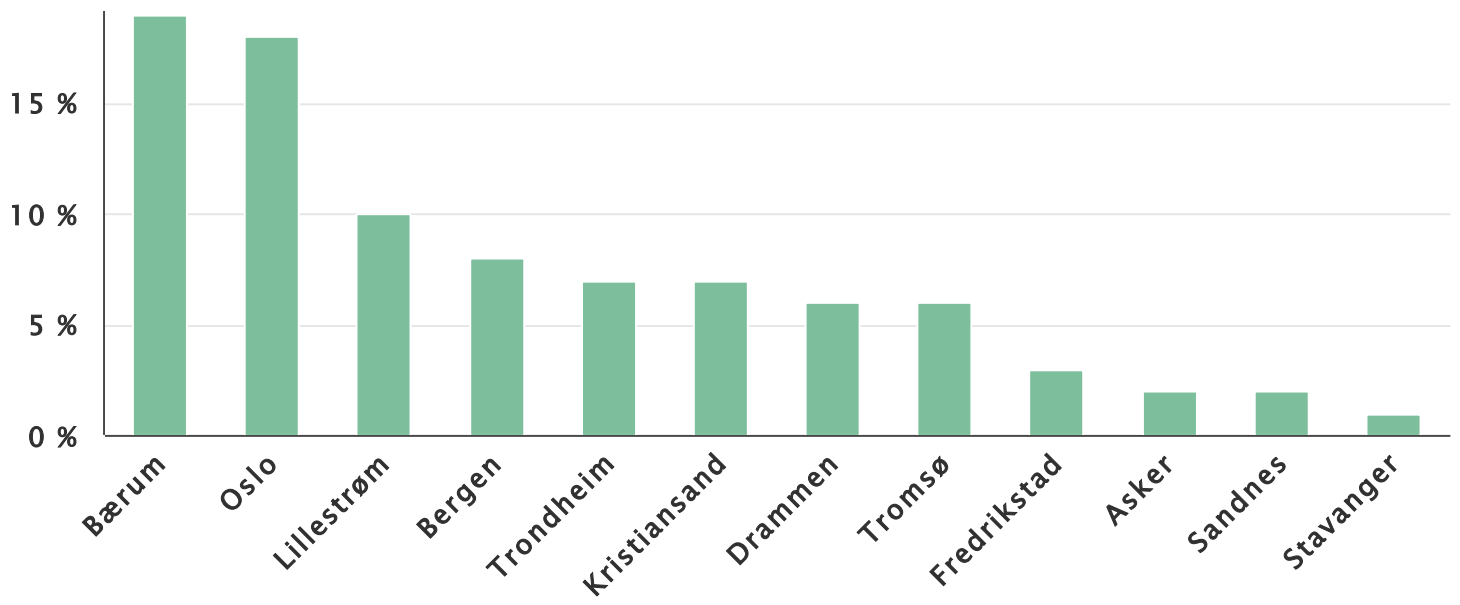
Antall ganger barnehagen har vært stengt (helt eller delvis) høsten 2021 (1. august - 15. desember)

	Antall barnehager	Prosent
1 gang	326	74 %
2 ganger	88	20 %
3 ganger	15	3 %
4 ganger eller mer	14	3 %
Totalt	443	100 %
Kilde: Utdanningsdirektoratet		

Det er store forskjeller mellom kommunene. Ser man på de største kommunene skiller Bærum og Oslo seg ut med henholdsvis 19 og 18 prosent stengte barnehager.

Andel stengte barnehager i store kommuner, Eksportér høsten 2021

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Andel stengte barnehager i store kommuner, høsten 2021

	Andel stengte barnehager
Bærum	19%
Oslo	18%
Lillestrøm	10%
Bergen	8%
Trondheim	7%
Kristiansand	7%
Drammen	6%
Tromsø	6%
Fredrikstad	3%
Asker	2%
Sandnes	2%
Stavanger	1%

1 av 5 barnehager hadde redusert åpningstid

Barnehagene har en gjennomsnittlig ordinær åpningstid på 9,5 timer per dag. Høsten 2021 hadde 11 prosent av barnehagene redusert åpningstid for hele barnehagen, mens 10 prosent har hatt det for enkelte kohorter/grupper eller avdelinger. Barnehagene som hadde redusert åpningstid høsten 2021 hadde i gjennomsnitt 1,7 time kortere åpningstid enn ordinært. For disse barnehagene var den gjennomsnittlige åpningstiden på 8 timer per dag.

Barnehager med redusert åpningstid høsten 2021 (1. august - 15. desember)

	Redusert åpningstid	Andel barnehager
Ja, delvis (feks. enkelte kohorter/grupper/avdelinger)	514	10 %
Ja, hele barnehagen	604	11 %
Nei	4 298	79 %
Totalt	5 416	100 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Høyt fravær blant barn og ansatte

I uke 48 hadde 23 578 ansatte minst en fraværsdag, noe som utgjør t 30 prosent av alle ansatte. Nær 1 av 4 var borte på grunn av korona, mens nær halvparten av fraværet skyldes annen sykdom enn korona eller koronasymptomer.

Ansatte med minst en fraværsdag uke 48 (2021)

Årsak	Antall	Andel	Ansatte totalt
Sjuk/symptom korona	5 274	22 %	
Sjuk (anna)	10 806	46 %	
Karantene	535	2 %	
Andre årsaker	6 716	28 %	
Ukjent	247	1 %	
Sum	23 578	100 %	77 447

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Spørsmål om fravær i BASIL

Spørsmålet som ble stilt var:

Antall ansatte (personer) med fravær én dag eller mer i uke 48. Oppgi antall og årsak (En ansatt skal kun telles én gang, før opp på viktigste årsak/en av årsakene)

I spørsmålet ble det ikke presisert hvilke ansattgrupper som skulle inkluderes og det er grunn til å tro at barnehagene gjorde dette noe ulikt. Mot slutten av innsamlingsperioden ble det presisert at kun grunnbemanningen skulle inkluderes i fraværstallene.

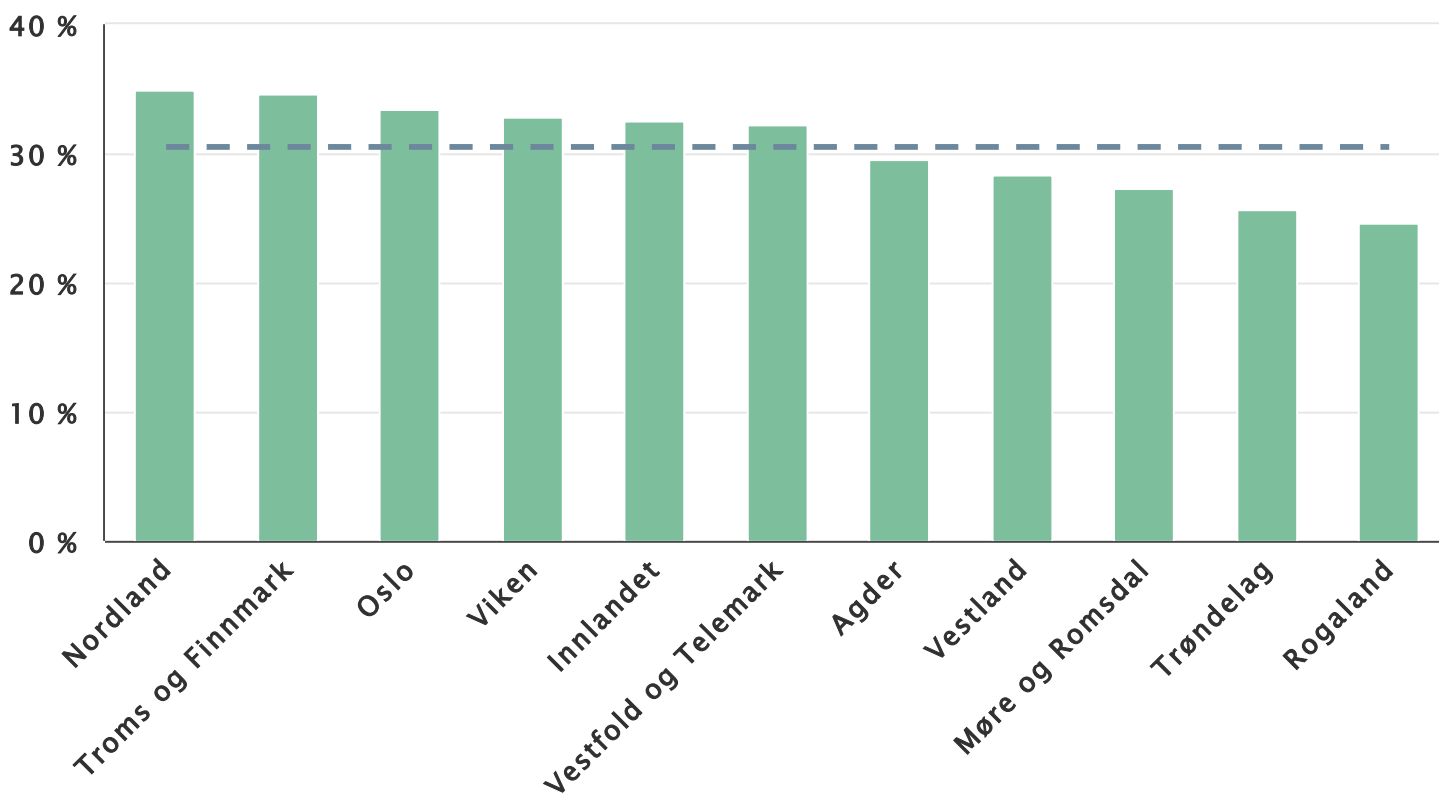
82 000 barn var borte minst en dag fra barnehagen i uke 48. Som for de ansatte skyldes mesteparten av fraværet annen sykdom enn korona eller koronasymptomer. Totalt hadde 31 prosent av barna minst én fraværsdag i uke 48. Nordland hadde den høyeste andelen fravær blant barna, mens Rogaland lå lavest.

Barn med minst en fraværsdag i uke 48, 2021

Årsak	Antall	Andel
Syk/symptom korona	21 094	26 %
Syk (annet)	34 316	42 %
Karantene	1 792	2 %
Andre årsaker	18 910	23 %
Ukjent	5 923	7 %
Sum	82 035	100 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Andel barn borte fra barnehagen uke 48, 2021 ☰ Eksportér

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Andel barn borte fra barnehagen uke 48, 2021

	Andel	Gjennomsnitt
Nordland	35%	30.5%
Troms og Finnmark	34.7%	30.5%
Oslo	33.4%	30.5%
Viken	32.9%	30.5%
Innlandet	32.6%	30.5%
Vestfold og Telemark	32.3%	30.5%
Agder	29.5%	30.5%
Vestland	28.3%	30.5%
Møre og Romsdal	27.3%	30.5%
Trøndelag	25.6%	30.5%
Rogaland	24.6%	30.5%

Foreldrebetaling og tilskuddssatser

For at alle barn skal ha anledning til å gå i barnehage, er det innført nasjonale moderasjonsordninger. Ingen familier skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen. Familier med en samlet inntekt under 598 825 kroner (fra 1. august 2022) har også rett til 20 timer gratis kjernetid i barnehagen per uke (udir.no).

Formålet med de nasjonale moderasjonsordningene er å tilrettelegge for økt barnehagebruk og å bedre økonomien til økonomisk utsatte familier.

35 000 husholdninger har fått redusert foreldrebetaling på grunn av lav inntekt

Totalt fikk litt over 35 000 husholdninger reduksjon i foreldrebetalingen og/eller gratis kjernetid på grunn av lav inntekt i 2021. Til sammen har nærmere 43 000 barn fått lavere oppholdsbetaling, hvorav nær 34 400 barn fikk gratis kjernetid på grunn av lav inntekt. 2167 barn har i tillegg fri plass i barnehage.

Antall barn og husstander som har fått inntektsredusert foreldrebetaling, 2021

	Antall
Husholdninger	35 136
Barn	42 758
Barn som har fått gratis kjernetid	34 382
Kilde: Utdanningsdirektoratet	

Søskenmoderasjon til 47 300 barn

88 prosent av kommunene har 30 prosent søskenmoderasjon for barn 2, som er kravet i forskrift. De andre kommunene har ordninger som går utover minimumskravet. 44 730 barn får søskenmoderasjon som barn nummer 2, og omtrent 2 500 barn får søskenmoderasjon som barn nummer 3. Alle kommuner har 50 prosent eller høyere søskenmoderasjon for barn nummer 3, som er kravet i loven.

Antall barn som har fått redusert foreldrebetaling på grunn av søskenmoderasjon, 2021

Søskenmoderasjon	Antall
Barn som har fått søskenmoderasjon som barn 2	44 730
Barn som har fått søskenmoderasjon barn 3.	2 535
Søskenmoderasjon totalt	47 265
Kilde: Utdanningsdirektoratet	

Gjennomsnittlig tilskudd er 239 100 for de minste barna

Tilskuddet til private barnehager blir beregnet ut fra gjennomsnittlige utgifter i de kommunale barnehagene i den enkelte kommune. Kommuner som ikke har kommunale barnehager bruker nasjonale satser.

60 prosent av kommunene fastsetter egne tilskuddssatser til ordinære private barnehager. 130 kommuner

har ikke private barnehager og beregner derfor ikke egne satser, mens 4 kommuner ikke har kommunale barnehager og følgelig bruker nasjonale satser.

Kommunenes sats for driftstilskudd for private barnehager, sats for 2022

Type barnehage og alder	Nasjonale satser per heltidsplass	Gjennomsnittlig sats for kommuner som utarbeider egne satser
Enkeltstående private ordinære barnehager, 0-2 år	244 300	239 104
Enkeltstående private ordinære barnehager, 3-6 år	119 100	116 269
Andre private ordinære barnehager, 0-2 år	239 300	228 408
Andre private ordinære barnehager, 3-6 år	116 300	110 172

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Kilder/ Les mer

- [Analyse av Foreldreundersøkelsen](#)
- [Utdanningsspeilet 2021](#)
- [Spørsmål til Barnehage-Norge 2020](#)
- [Koronasituasjonen i barnehagene vinteren 2021](#)
- [SSB: Dekningsgrad minoritetsspråklige](#)